

Minister Edukacji i Nauki

Przemysław Czarnek

DWM-WEOM-OM.0915.1.2022.AD
Warszawa, 15 czerwca 2023 r.

Pani Irena Bondel
Członek Zarządu
Stowarzyszenie „Uśmiech”
ul. Rybickiego 21,
43-190 Mikołów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224), przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 224), art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634), Ministerstwo Edukacji i Nauki¹, w okresie od 6 do 31 grudnia 2022 r., przeprowadziło kontrolę w Stowarzyszeniu „Uśmiech” z siedzibą przy ul. Rybickiego 21 w Mikołowie (dalej: Stowarzyszenie, Zleceniobiorca), w zakresie prawidłowości wykonania zadania publicznego, w tym wykorzystania dotacji przekazanej na realizację zadania publicznego pn. „Wspieranie inicjatyw edukacyjnych w szkolnym środowisku wielokulturowym”.

Celem kontroli było sprawdzenie prawidłowości wykonania zadania, w tym w szczególności:

- 1) stopnia realizacji zadania;
- 2) efektywności, rzetelności i jakości wykonania zadania;
- 3) prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania;
- 4) prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

Kontrolą objęto całość zleconego zadania realizowanego w okresie od 18 października 2022 r. do 15 grudnia 2022 r. (tj. od dnia podpisania umowy nr MEiN/2022/DWM/2585 do dnia zakończenia realizacji zadania). W ramach zadania publicznego Stowarzyszenie realizowało projekt pn. „Wszystkie Kolory Świata”, który obejmował działania na rzecz uczniów romskich oraz wychowawców i nauczycieli pracujących z dziećmi romskimi. Działania obejmowały organizację m.in. warsztatów polonistycznych, zajęć integracyjnych, wycieczek krajoznawczych i wydarzeń kulturalnych.

Na podstawie wyników kontroli realizację ww. zadania publicznego oceniono pozytywnie. Przeprowadzona kontrola wskazała, że założone cele zadania publicznego zostały zrealizowane, a dotacja została wykorzystana zgodnie z przeznaczeniem.

¹ Kontrolę przeprowadzili pracownicy Ministerstwa Edukacji i Nauki:

- 1) Anna Dworzyczka, starszy specjalista w Wydziale Spraw Europejskich i Organizacji Międzynarodowych Oświaty i Młodzieży w Departamencie Współpracy Międzynarodowej – na podstawie upoważnienia nr 48/2022 z 5 grudnia 2022 r.;
- 2) Krzysztof Hejno, radca w Wydziale Spraw Europejskich i Organizacji Międzynarodowych Oświaty i Młodzieży w Departamencie Współpracy Międzynarodowej – na podstawie upoważnienia nr 49/2022 z 5 grudnia 2022 r.

W wyniku ogłoszonego w dniu 10 sierpnia 2022 r przez Ministra Edukacji i Nauki otwartego konkursu ofert na realizację w roku 2022 zadania publicznego pn. „Wspieranie inicjatyw edukacyjnych w szkolnym środowisku wielokulturowym”, 18 października 2022 r. zawarta została umowa nr MEiN/2022/DWM/2585 (dalej: umowa) pomiędzy Ministrem Edukacji i Nauki a Stowarzyszeniem, której przedmiotem była realizacja zadania publicznego pt. „Wspieranie inicjatyw edukacyjnych w szkolnym środowisku wielokulturowym”, określonego szczegółowo w ofercie złożonej przez Zleceniobiorcę w dniu 01.09.2022 r. Termin realizacji umowy określono od 18 października 2022 r. do 15 grudnia 2022 r.

Na realizację ww. zadania przekazano dotację w wysokości 13 890 zł. Zgodnie z ofertą Zleceniobiorca zobowiązał się do przekazania na realizację zadania środków finansowych w wysokości 2 230 zł oraz wkładu osobowego o wartości 6 040 zł (łącznie 8 270 zł). Całkowity koszt zadania publicznego wynosił 22 160 zł.

Kontrolą objęto ww. kwotę dotacji przekazanej na realizację powyższego zadania, środków finansowych oraz wkładu osobowego przekazanych przez Zleceniobiorcę.

Zgodnie z ofertą realizacji zadania, Zleceniobiorca był zobowiązany do realizacji projektu pn. „Wszystkie Kolory Świata” (dalej: projekt). Głównym celem projektu było wspieranie integracji pomiędzy dziećmi mniejszości romskiej a dziećmi polskimi poprzez zaplanowane działania. Zgodnie z deklaracją Organizatora zadania, do udziału w projekcie planowano zaprosić dzieci z różnych środowisk, w tym z rodzin niepełnych i zagrożonych patologią. W projekcie „Wszystkie Kolory Świata” uczestniczyć miało łącznie 20 osób, w tym grupa 10 uczniów romskich oraz 10 nauczycieli i wychowawców pracujących z uczniami romskimi.

W ramach realizacji projektu przewidziano następujące działania:

- 1) zorganizowanie warsztatów stacjonarnych dla nauczycieli i wychowawców w zakresie:
 - metodyki nauczania w edukacji międzykulturowej (5 godz.),
 - edukacji nieformalnej – integracja polsko-romska poza szkołą (5 godz.),
- 2) zorganizowanie warsztatów stacjonarnych i wyjazdowych dla uczniów romskich, na które składały się:
 - intensywny kurs językowy, stacjonarny i on-line (nie mniej niż 15 godz.),
 - zajęcia lingwistyczne i informatyczne (6 godz.),
 - wyjazdowe warsztaty o charakterze psychologiczno-kulturalno-integracyjnym (4 dni),
 - wyjazd do kina,
 - warsztat pt. Taniec i muzyka cygańska (12 godz.),
- 3) zorganizowanie spotkań i wyjazdów integracyjnych, wspólnych dla obu grup oraz wolontariuszy i mieszkańców Mikołowa, na które składały się:
 - zajęcia otwarte-integracyjne pt. *Romowie i ich świat* (6 godz.),
 - zajęcia stacjonarne pn. *Historyczna podróż śladem Romów* (6 godz.),
 - webinarium o przemocy i agresji „Stop Agresji !!! – Rozwiązywanie konfliktów bez przemocy” (6 godz.),
 - wyjazdy na górę Ochodzita i na spektakl muzyczny,
 - 2 warsztaty z zakresu umiejętności komunikacyjnych, każdy po 4 godz.,
 - ognisko integracyjne GELEM,
 - zajęcia otwarte-integracyjne pt. *Kultura romska – jedni z wielu* (4 godz.),
 - zajęcia historyczne, w tym wizyta w Muzeum Historii Żydów Polskich w Warszawie,
 - spotkanie integracyjne, otwarte pt. *My Cyganie co pędzimy z wiatrem, Rodzina skarbem* (5 godz.),
 - wieczór andrzejkowy,
 - spotkania okołoświęteczne.

Planowane działania obejmowały również:

- rekrutację uczestników: nauczycieli i wychowawców, wolontariuszy, uczniów.
- przygotowanie bazy lokalowej, dydaktycznej: zakup środków dydaktycznych, przygotowanie pomieszczeń, w których będą odbywać się realizowane zadania.

Ocenę kontrolowanej działalności uzasadniają poniższe ustalenia.

I. Stopień realizacji zadania, w tym efektywność, rzetelność i jakość jego wykonania

W wyniku kontroli ustalono, że Stowarzyszenie zrealizowało działania przewidziane w ramach zadania publicznego. Realizacja działań odbyła się w zakresie i terminach zaplanowanych w harmonogramie działań. W projekcie uczestniczyło 10 uczniów romskich oraz 10 nauczycieli i wychowawców pracujących z dziećmi romskimi. W ocenie kontrolerów realizacja zadania służyła osiągnięciu założonych celów, tj. wzmocnienia integracji uczniów romskich z uczniami polskimi, poprzez przeprowadzone warsztaty i wspólnie organizowane spotkania. W ocenie kontrolerów osiągnięto również zaplanowane rezultaty, tj. zorganizowano wszystkie zaplanowane działania wzmacniające kompetencje uczestników jak poprawa znajomości języka polskiego oraz skutecznej komunikacji, wzmacniające integrację i poczucie własnej wartości.

Zgodnie z umową Zleceniobiorca zrealizował zaplanowane działania. Zorganizowane zostały warsztaty stacjonarne dla 10 nauczycieli i wychowawców w zakresie:

- metodyki nauczania w edukacji międzykulturowej, w wymiarze 5 godz.,
- edukacji nieformalnej – integracja polsko-romska poza szkołą, w wymiarze 5 godz.

Stowarzyszenie zorganizowało warsztaty stacjonarne i wyjazdowe dla 10 uczniów romskich, które obejmowały:

- intensywny kurs językowy, stacjonarny i on-line w wymiarze 16 godz.,
- zajęcia lingwistyczne i informatyczne w wymiarze 6 godz.,
- wyjazdowe warsztaty psychologiczno-kulturalno-integracyjne w wymiarze 4 dni,
- wyjazd do kina,
- wyjazd na spektakl muzyczny,
- warsztat pt. *Taniec i muzyka cygańska* w wymiarze 12 godz.
- zajęcia otwarte-integracyjne pt. *Romowie i ich świat* w wymiarze 6 godz.,
- zajęcia stacjonarne pn. *Historyczna podróż śladem Romów* w wymiarze 6 godz.

Zleceniobiorca zorganizował zajęcia stacjonarne i wyjazdowe dla 20 uczestników projektu, tj. uczniów romskich oraz nauczycieli i wychowawców pracujących z dziećmi romskimi, które to obejmowały:

- webinarium o przemocy i agresji w wymiarze 6 godz.,
- wyjazd na górę Ochodzita
- 2 warsztaty z zakresu umiejętności komunikacyjnych, każdy w wymiarze po 4 godz.,
- ognisko integracyjne GELEM,
- zajęcia otwarte - integracyjne pt. *Kultura romska – jedni z wielu*, w wymiarze 4 godz.,
- zajęcia historyczne, w tym wizyty w Muzeum Historii Żydów Polskich w Warszawie,
- spotkanie integracyjne, otwarte pt. *Rodzina skarbem*, w wymiarze 5 godz.,
- wieczór andrzejkowy.

Na zakończenie projektu odbyło się spotkanie świąteczne połączone z ewaluacją zadania.

Wyniki kontroli potwierdzają realizację założonych w ofercie zadań.

II. Prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania

Kontrolą objęto całą kwotę przekazanej dotacji, tj. 13 890 zł, oraz określone w umowie środki finansowe Zleceniobiorcy w wysokości 2 230 zł oraz wkład osobowy Zleceniobiorcy o wartości 6 040 zł (łącznie: 8 270 zł).

Na podstawie przedłożonej przez Zleceniobiorcę podczas kontroli dokumentacji ustalono, że Zleceniobiorca wydatkował całą kwotę otrzymanej dotacji oraz wniósł wkład osobowy i finansowy określony w umowie.

W wyniku kontroli ustalono, że dotacja była wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem i w terminach określonych w umowie.

Środki z dotacji Ministra Edukacji i Nauki były przechowywane na rachunku bankowym Zleceniobiorcy wskazanym w umowie zawartej z Ministerstwem. Zleceniobiorca prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych w ramach dotacji oraz wydatków dokonanych z tych środków (zgodnie z częścią X pkt. 2 *Ogłoszenia*).

Podczas kontroli ustalono, że Zleceniobiorca dokonał płatności związanych z realizacją umowy w formie gotówkowej na łączną kwotę 9 472,76 zł. Płatności gotówką dokonano za transport, zakwaterowanie, wyżywienie i artykuły dekoracyjne.

Zgodnie z pkt. 4 ppkt. 3 w części X. *Płatności, zasady prowadzenia księgowości i administrowania środkami pochodzącymi z dotacji* *Ogłoszenia* konkursu: „Przy gospodarowaniu środkami pochodzącymi z dotacji oraz ich wydatkowaniu obowiązują następujące zasady (...) zleceniobiorca powinien dokonywać płatności związanych z realizacją umowy w formie bezgotówkowej. Inne formy płatności są dopuszczalne jedynie w uzasadnionych przypadkach.”

Zleceniobiorca w wyjaśnieniach (pismo z 11.05.2023 r.) przedstawił przyczyny dokonywania części płatności gotówką.

III. Prowadzenie dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem

Zleceniobiorca był zobowiązany do dokumentowania realizacji zadaniem zgodnie z zapisami umowy oraz *Ogłoszenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 sierpnia 2022 r. o otwartym konkursie ofert na realizację w 2022 r. zadania publicznego pn. Wspieranie inicjatyw edukacyjnych w szkolnym środowisku wielokulturowym* (dalej: *Ogłoszenia*) w tym w szczególności z określonymi w nim częściami: III, IV, VII, VIII, X².

Zleceniobiorca prawidłowo dokumentował działania podejmowane w ramach realizacji zadania publicznego. Wykorzystanie dotacji zostało udokumentowane w sposób umożliwiający identyfikację wszystkich planowanych zadań. Dokumentacja dotycząca zakresu merytorycznego i finansowego zadania potwierdza przebieg realizacji zadania.

² część III. *Zasady przyznawania dotacji i jej wydatkowania*;
część IV. *Termin i warunki realizacji zadania publicznego*
część VII. *Zawarcie umowy/porozumienia*;
część VIII. *Rozliczenie realizacji zadania publicznego*;
część X. *Płatności, zasady prowadzenia księgowości i administrowania środkami pochodzącymi z dotacji*.

Prowadzenie dokumentacji merytorycznej z realizacji zadania

Dokumentacja merytoryczna dotycząca realizacji zadania obejmowała:

- 1) listy 20 uczestników zadania zawierające imię, nazwisko, podpis uczestnika;
- 2) kopie 11 umów wolontariatu, które zostały zawarte z koordynatorem projektu, księgową, kucharką oraz trenerami prowadzącymi zajęcia: artystyczne, informatyczne, językowe i lingwistyczne, psychologiczne i psychoterapeutyczne, socjoterapeutyczne oraz dwoma wychowawcami;
- 3) szczegółowe programy warsztatów zrealizowanych w trakcie spotkań, wraz z nazwiskami osób odpowiedzialnych za prowadzenie poszczególnych części warsztatów;
- 4) dokumentację fotograficzną, ankiety ewaluacyjne, materiały przygotowane lub wykorzystywane przez uczestników w trakcie realizacji poszczególnych zadań.

Mając na uwadze postanowienia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólnego rozporządzenia o ochronie danych) Zleceniobiorca przedstawił Oświadczenie w sprawie zgody na przetwarzanie danych osobowych podpisane przez uczestników projektu.

Działania realizowane w ramach zadania publicznego nie miały charakteru komercyjnego. Kwota dotacji nie przekroczyła 50 000 zł. Sposób informowania o źródle pochodzenia funduszy był zgodny z zasadami określonymi w umowie, tj. informacja o otrzymaniu dotacji z MEiN w formie logo i/lub tekstowej została zamieszczona na wszystkich materiałach, dotyczących realizowanego zadania publicznego: „Zajęcia współfinansowane przez MEiN w ramach zadania publicznego „Wspieranie inicjatyw edukacyjnych w szkolnym środowisku wielokulturowym.”

Prowadzenie dokumentacji finansowej z realizacji zadania.

Analiza dokumentacji finansowej dotyczącej realizacji zadania wykazała, że Zleceniobiorca, przestrzegał przepisów umowy i *Ogłoszenia*. Ze środków dotacji sfinansowane zostały koszty związane z realizacją zadania, zgodnie z *Ogłoszeniem* i zawartą umową.

W wyniku kontroli dokumentacji finansowej realizacji zadania ustalono, że:

- 1) dokumenty księgowe potwierdzają wydatkowanie dotacji zgodnie z przeznaczeniem i w terminie określonym w umowie dotacji (zgodnie z pkt. 1, 2 część VIII *Ogłoszenia*);
- 2) Zleceniobiorca prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową środków otrzymanych w ramach dotacji oraz wydatków dokonanych z tych środków (część X. *Płatności, zasady prowadzenia księgowości i administrowania środkami pochodzącymi z dotacji* w pkt 2);
- 3) Zleceniobiorca posiada system umożliwiający efektywną kontrolę wewnętrzną dotyczącą właściwego gospodarowania środkami pochodzącymi z dotacji oraz ich wydatkowania. Zgodnie ze Statutem Stowarzyszenia „Uśmiech”, organem kontroli wewnętrznej jest Rada Stowarzyszenia. Zarząd jest organem wykonawczym, a Walne Zebranie Członków jest najwyższym organem, który m.in. powołuje, ocenia oraz udziela absolutorium członkom Zarządu oraz Rady Stowarzyszenia. Stowarzyszenie posiada wewnętrzne uregulowania w zakresie rachunkowości, zawarte w „Aktualizacji dokumentacji przyjętych w Stowarzyszeniu „UŚMIECH” zasad (polityki) rachunkowości obowiązującej od dnia 01.01.2018 roku”. (część X. *Płatności, zasady prowadzenia księgowości i administrowania środkami pochodzącymi z dotacji* w pkt 3);

- 4) Zleceniobiorca w rozliczeniu nie wykazał odsetek powiększających sumę dotacji (część X. Płatności, zasady prowadzenia księgowości i administrowania środkami pochodzącymi z dotacji w pkt 4 ppkt.2);
- 5) Zleceniobiorca dokonał płatności w formie bezgotówkowej oraz jak wyżej wskazano gotówką przy opłatach za wyżywienie, transport oraz zakwaterowanie i artykuły dekoracyjne. (część X. Płatności, zasady prowadzenia księgowości i administrowania środkami pochodzącymi z dotacji w pkt 4 ppkt.3);
- 6) księgowość była prowadzona z uwzględnieniem następujących zasad, określonych w pkt 5 część X Ogłoszenia, tj.:
 - a. zleceniobiorca prowadził pełną i przejrzystą dokumentację księgową dotyczącą zadania, odrębnie w stosunku do innych kosztów własnej działalności, m.in. poprzez wydzielenie ewidencji księgowej otrzymanych i wydatkowanych środków pochodzących z dotacji;
 - b. dokumenty finansowe były opisane treścią:
„Faktura/rachunek dotyczy realizacji zadania Wszystkie kolory świata” zgodnie z umową nr MEiN/2022/DWM/2585 z dnia 18.10.2022 r. zawartą pomiędzy MEiN a Stowarzyszeniem „Uśmiech”. Sposób finansowania: Ze środków własnych... Z dotacji MEiN.... zł, Poza zadaniem ... zł. Nr pozycji w kosztorysie....”.
Opis dokumentów zawierał przeznaczenie dokonanych zakupów;
 - c. nie zatrudniono etatowych pracowników do realizacji zadania; wszystkie działania dotyczące realizacji zadania zostały wykonane przez wolontariuszy. Podpisano 11 ww. umów wolontariackich;
 - d. w przypadku jednego dokumentu finansowego środki dotacji były wydatkowane w innych walutach niż złoty; zleceniobiorca wskazał faktyczny kurs wymiany banku komercyjnego (lub kantoru), zgodnie z którym została przeprowadzona operacja kupna waluty obcej;
 - e. dokumenty księgowe dotyczące realizacji zadania publicznego są:
 - rzetelne, to jest zgodne z rzeczywistym przebiegiem operacji gospodarczej, którą dokumentują,
 - kompletne oraz wolne od błędów rachunkowych.
- 7) wszystkie koszty realizacji zadania były kosztami kwalifikowanymi określonymi w ofercie realizacji zadania, (część III pkt. 3,4,5) tj.:
 - koszty realizacji zadania były kosztami kwalifikowanymi, niezbędnymi do realizacji zadania, przewidzianymi w kalkulacji kosztów realizacji tego zadania i zostały poniesione w trakcie realizacji zadania;
 - ze środków dotacji sfinansowane zostały koszty związane z transportem, biletami do kina, teatru i muzeów, wyżywieniem, zakupem głośnika i mikrofonu, materiałów biurowych i środków dydaktycznych oraz koszty administracyjne; ze środków własnych Stowarzyszenia sfinansowane zostały wydatki związane z transportem uczestników na warsztaty oraz część kosztów zakupu głośnika.
- 8) dokumentacja merytoryczna i finansowa realizacji zadania była przechowywana w siedzibie Zleceniobiorcy (część X pkt 6);
- 9) stosowano zasady w zakresie zapobiegania podwójnemu finansowaniu tych samych wydatków równocześnie ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki i dotacji przekazanych przez inne organy, tj. dokumenty finansowe były opisane treścią wskazującą sposób finansowania danego wydatku: tj.: *Ze środków własnych... Z dotacji MEiN.... zł, Poza zadaniem ... zł. Nr pozycji w kosztorysie....*” (stosowano pkt 7 część X Ogłoszenia);
- 10) Zleceniobiorca nie przekazywał i nie wykorzystywał środków uzyskanych z dotacji na rzecz członków swoich organów lub pracowników oraz osób bliskich (część X. pkt 8);
- 11) w trakcie realizacji zadania nie dokonywano zmian w zapisach umowy, w tym w załącznikach do umowy (część VII. pkt 9).

12) Stosowano zasadę że ze środków dotacji mogą być finansowane administracyjno-koordynacyjne koszty obsługi zadania publicznego, w łącznej wysokości nieprzekraczającej 10% środków pochodzących z dotacji (część III pkt 6). Koszty administracyjno-koordynacyjne obsługi zadania publicznego zostały poniesione na zakup niezbędnych materiałów biurowych.

Stwierdzone uchybienie w prowadzeniu dokumentacji finansowej:

Na dwóch umowach wolontariackich zamiast zaplanowanej w ofercie kwoty 400 zł (5 dni x 1h x 80 zł) zawarto kwotę 4 000 zł. Na podstawie wyjaśnień Zleceniobiorcy, zawarta w umowach kwota była oczywistą omyłką.

W wyniku kontroli ustalono, że zlecone zadanie publiczne zostało zrealizowane a środki dotacji wydatkowano na pokrycie kosztów związanych z jego realizacją.

Z upoważnienia
Ministra Edukacji i Nauki

Włodzimierz Bernacki
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	2145157.8891477.7524045
Nazwa dokumentu	Wystąpienie pokontrolne - Stowarzyszenie Uśmiech.docx
Tytuł dokumentu	Wystąpienie pokontrolne - Stowarzyszenie Uśmiech
Sygnatura dokumentu	DWM-WEOM-OM.0915.1.2022.AD
Data dokumentu	15.06.2023
Skrót dokumentu	8887425D26FDAAE84F21FEB9FA94950A2CA4F53B
Wersja dokumentu	1.2
Data podpisu	15.06.2023 14:01:52
Podpisane przez	Włodzimierz Bernacki Sekretarz Stanu
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego karta

EZD 3.112.1.1.

Data wydruku: 20.06.2023

Autor wydruku: Jakubiak-Kępińska Alicja (Główny Specjalista)